

Prednosti korištenja debate i neformalnih metoda obrazovanja u školama

Uz dokazano poboljšanje rezultata, istraživanja pokazuju da sudjelovanje u debatnim aktivnostima motivira učenike i pomaže im u primjeni stečenog znanja. U jednom od istraživanja 79% preddiplomaca engleskog jezika izjavilo je da ih je debatiranje na predavanjima motiviralo na učenje (Goodwin 2003). Grupa studenata ekonomije izjavila je da im debate na predavanjima pomažu u razumijevanju problema (88% studenata, Rao 2010). Studenti ekonomije u drugom istraživanju tvrde da im debata pomaže u razumijevanju stvarne važnosti ekonomije (75% ispitanih) i analiziranju stvarnih situacija (72% ispitanih) te ih čini motiviranjima da se bave temom i na akademskoj ali i poslovnoj razini (Vo i Morris 2006).

Motivacija u učenju i radu

Istraživanja pokazuju da debata unaprjeđuje i iznimno važnu vještina kritičkog razmišljanja. Metaanaliza rada s mladima (Allen et al., 1999) pokazuje da iskustvo u komunikacijskim vještinama (uključujući debatu) poboljšava sudionikovu sposobnost kritičkog razmišljanja i do 44%. Učitelji debatanata koji su sudjelovali u Londonskoj debatnoj ligi tvrde da je sudjelovanje na takvom natjecanju pomoglo učenicima u odabiranju dokaza za pojedine tvrdnje i strukturiranju argumenata, a te tvrdnje podupiru i sami debatanti koji razvijanje sposobnosti kritičkog razmišljanja navode kao jednu od pet najvećih prednosti bavljenja debatom (Jerome i Algarra 2006, Ajduković 2007).

Kritičko razmišljanje

Najviše dokaza ovih tvrdnji dolazi iz korelacije između sudjelovanja u debatnim aktivnostima i školskim ili akademskim rezultatima. Najnovije i najveće istraživanje o toj korelaciji pokazuje da su debatanti 25% uspješniji od svojih kolega u završavanju srednje škole te da postižu bolje rezultate u testovima čitanja i poznavanja jezika (Mezuk et al. 2010). Te rezultate podrupiru i druga istraživanja, kao istraživanje koje je pokazalo da debatanti postižu 25% bolje rezultate na testovima čitanja i razumijevanja od učenika iz istih škola koji se debatom ne bave (Collier 2004). osim toga, pokazalo se da su debatanti skloniji pohađanju satova

od ostalih vršnjaka, ali i da postižu bolje rezultate u biologiji, geografiji, povijesti, umjetnosti i engleskom kao stranom jeziku.

Istraživanja također ukazuju kako debatiranje motivira sudionike na visoko obrazovanje. Američki učenici koji su debatirali u srednjoj školi spremniji su i motiviraniji na nastavak obrazovanja od svojih vršnjaka (Collier 2004; Shuster 2008).

Školski i akademski rezultati

Osim poboljšanja u akademskim dostignićima pokazalo se da debatiranje pomaže samopouzdanju, što dokazuje Ofstedovo istraživanje provedeno 2007. u 44 britanske škole. Učenici koji se bave debatom osjećaju se zbog nje samouvjerenije, poduzetnije, sposobnije samostalno rješavati probleme, raditi u grupi te proučavati istraživanja i analizirati rezultate. Mladi su također pokazali značajan napredak u ostvarivanju komunikacije sa vršnjacima i roditeljima (Marjanović i Ajduković, 2007).

Poduzetnost i samopouzdanje

U istraživanju prošenom na studentima američkih sveučilišta, 74% studenata iz različitih fakultetskih usmjerenja smatra da im je sudjelovanje u debati na predavanjima pomoglo u razvijanju komunikacijskih vještina (Cronin 1990).

Ovakve tvrdnje podupire istraživanje provedeno na 286 studenata i 193 učenika srednje škole koji smatraju da je upravo razvijanje komunikacijskih vještina najveća prednost natjecateljskom debatiranju (Williams et al. 2001 i Littlefield 2001). Japanski studenti smatraju da im je debatiranje uvelike pomoglo u razvijanju govorničkih i komunikacijskih vještina (Inoue i Nakano 2004).

Komunikacijske vještine

U nekoliko istraživanja, koja su mjerila utjecaj debate na razvoj svijesti o aktivnom građanstvu kao i kroz evaluaciju projekata koji su za metodu rada sa mladima koristili debatu, pokazalo se kako debata razvija svijest o važnosti aktivnog građanstva nevezan za temu kroz koju se koristi. debatiranje i sudjelovanje u debatnim aktivnostima povećali su

vjerojatnost da će mladi aktivno sudjelovati u radu nevladinih organizacija, sudjelovati u volontiranju i aktivno se uključiti

U političke procese u svojoj zajednici. uz sve navedeno, sudjelovanje u debatnim aktivnostima, bilo natjecateljskim ili u sklopu predavanja, pomaže sudionicima da razviju svijest o toleranciji i kulturnoj raznolikosti (Williams et al. 2001; Littlefield 2001; Inoue i Nakano 2004).

Debata je strukturirana argumentirana rasprava. Što to znači?

Debata kao strukturirana rasprava podrazumijeva da je unaprijed dogovoren koliko govornika sudjeluje u debati, kojim redoslijedom oni sudjeluju i koliko vremena imaju za svoje govore. Dakle, za razliku od rasprava kakve obično vodimo u svakodnevnom životu, u debati sugovornici ne upadaju jedni drugima u riječ, ne drže duge monologe, ne mijenjaju temu o kojoj govore i slično. Stoga nam debata omogućuje da na organiziran i civiliziran način raspravljamo o određenim idejama.

Nadalje, debata je argumentirana rasprava – u njoj svoje stavove trebamo na racionalan način obrazložiti. Pritom se ne oslanjamo na naše osobne stavove i vjerovanja ili anegdotalne dokaze, već ono što govorimo moramo potkrijepiti logički održivim razlozima i provjerениm, znanstvenim informacijama. To nam omogućuje u debati raspravljamo objektivno te da svoje stavove branimo na što kvalitetniji način.

Naravno, da bismo kvalitetno debatirali, nužno je za debatu se unaprijed pripremiti – pročitati relevantnu literaturu, potražiti potrebne informacije, konzultirati stručnjake za područje o kojem će u debati biti riječ. To debatu čini zabavnim i kreativnim načinom učenja novih sadržaja.

Za razliku od drugih vrsta rasprava, u debati ne zastupamo nužno vlastiti stav. Stoga tijekom pripreme debate moramo jednako dobro pripremiti i argumente u prilog, i argumente protiv određene teze. Time preispitujemo vlastite stavove i redovito otkrijemo da stvari nisu tako crno-bijele kako se čine, odnosno da se različiti stavovi mogu dobro argumentirati. U samoj debati postoje dva tima, jedan koji zastupa afirmaciju neke teze, a drugi koji negira istu. Kroz argumentiranu i primjerima potkrijepljenu raspravu sudionici uviđaju kako uvijek postoje dvije strane medalje te kako je u društvenoj raspravi nemoguće tvrditi apsolutnu istinu ili biti apsolutno u

pravu. Debata završava obrazloženjem sudaca koji objašnjava prednosti i manjkavosti konkretnе argumentacije te sugerira načine poboljšanja afirmacijske i negacijske argumentacijske strategije. Time učenici produbljuju svoje znanje i uče koje pogreške izbjegći u dalnjim raspravama.

Rasprave u javnosti kako mladi nemaju gdje steći obrazovanje iz građanskog odgoja samo su djelomično točne. Debatni program od 1994. godine sustavno obrazuje učenice i učenike osnovnih i srednjih škola važnostima pojedinca u demokraciji te ih uspješno osposobljava da budu aktivni članovi demokratskog društva.

Debata je metoda, proizašla iz Karl Popperove teorije otvorenom društvu, koja uči sudionike kako su tolerancija na razlicitost, poštivanje ljudskih i građanskih prava i kritičko mišljenje sastavni segmenti demokratskog političkog poretka. Ovakav način djelovanja pozitivno utječe na društveni život. Budući da svaka debata započinje pripremom u kojoj učenici istražuju konkretni problem: intervjuiraju sudionike, čitaju relevantnu literaturu te obilaze institucije kako bi dobili detaljne informacije o problemu, debatantima se povećava stupanj informiranosti.

Zaštite manjina, zaštita ljudskih prava, važnost sudjelovanja u civilnom društvu, principi demokracije i slično česte su teme naših turnira pa i time pomažemo u informiranju učenika o temama nedovoljno zatupljenima u konvencionalnom obrazovanju. Osim toga, radimo na obrazovanju mladih o temama koje smatramo za njih osobito relevantnim, kao što su prevencija ovisnosti, ekološke politike, senzibilizacija društva prema osobama s invaliditetom, europske integracije i drugo.